

Както е известно квалификацията на работниците е едно от условията за увеличаване производителността на труда. Трудът на квалифицирания работник е несъмнено по-високо производителен от труда на не-

Количество и характеристика на действащите в предприятието трудови норми на 30. VI. 1957 г.

Таблица 8

	Всичко действащи трудови норми	В това число		
		разчетно-технически	хронометражни	опитно-статистически
Всичко за предприятието	3249	787	863	1599
в % към общото	100·0	24·2	26·6	49·2
1. Основни цехове	1817	466	517	834
в % към общото	100·0	25·7	28·5	45·8
2. Спомагателни цехове	1432	321	346	765
в % към общото	100·0	22·4	24·2	53·4

квалифицирания. Обобщаващ показател за квалификацията на работниците е така нареченият среден тарифен разред. Той се изчислява като средна притегателна аритметична от броя на работниците, умножен по техния тарифен разред и полученото произведение се раздели на броя на работниците.

По план през 1957 г. предприятието е трябвало да разполага с работници със среден тарифен разред 3.6, а фактически то е разполагало с работници със среден тарифен разред 3.4. Тези данни показват, че квалификацията на работниците не се покрива със средния тарифен разред, предвиден в плана, т. е. че предприятието е изпълнявало своя план с по-ниско квалифицирани работници, отколкото това е изисквало производството, предвидено в плана.

Увеличаването на производителността на труда е свързано непосредствено със съотношението между основните и спомагателните работници. Колкото относителното тегло на спомагателните работници от всички работници е по-ниско, толкова и производителността на труда ще бъде по-висока. По плана през 1957 г. се е предвиждало съотношението между основните и спомагателните работници да бъде 75:25, а фактически то е било 70:30, т. е. предприятието е увеличило броя на спомагателните работници за сметка на основните работници. Този факт, както и по-ниският среден тарифен разред, е оказал влияние върху неизпълнението на плана за производителността на труда.

Основен фактор за увеличаването на производителността на труда си остава пълното използване на машините, с които разполага предприятието. Анализът на този фактор е твърде сложна работа, като се има пред вид голямото разнообразие, което съществува в това отношение. Ето защо необходимо е именно тук да се прояви най-голяма точност при изследването. В нашия случай ще се запознаем само с престоните на машините. През 1957 г. машинният парк на предприятието е бил 14,127 машиночаса в престон. По причини тези престони се разпределят както след-